

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

28 iulie 2011

FLD Nr. 259

Domnului Dumitru PULBERE,
Președinte al Curții Constituționale

Onorată Curte,

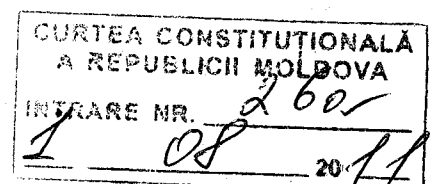
În conformitate cu prevederile art. 135 Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a) și 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin.(1) lit. a) și 38 alin.(1) lit. g) din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, Vă remit, anexat, sesizarea privind controlul constituționalității art. 26 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, cu modificările și completările ulterioare.

Anexă: 4 file.

Cu considerație,

T. Deliu
V. Stelet
E. Frenosu
M. Nascu
L. Laporajan
M. Mocanu
N.S. Pleșcu
Cobzac

Deputații în Parlament

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova**

S E S I Z A R E
privind controlul constituționalității art. 26 din
Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern

Onorată Curte,

La data de 31 mai 1990 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 64-XII cu privire la Guvern. La articolul 26 în redacția Legii în vigoare pînă la data de 12 ianuarie 2011 era prevăzută formarea Prezidiului **pentru organizarea activității interne a Guvernului** în componența Prim-ministrului, prim-viceprim-ministru, viceprim-miniștrilor și ministrului justiției. Prezidiul fiind investit cu un mandat limitat pentru examinarea chestiunilor privind stimularea sau eventual sancționarea disciplinară a unor membri ai Guvernului.

Prin Legea nr. 5 din 12 ianuarie 2011 privind modificarea și completarea Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern au fost operate amendamente la articolele 25 și 26. Sumar intervențiile legislative s-au rezumat la:

- a) modificarea componenței Prezidiului;
- b) extinderea competențelor Prezidiului;
- c) investirea cu forță decizională.

Corespunzător aspectelor enumerate, art. 26 din Legea cu privire la Guvern a fost adoptat în următoarea redacție: „Pentru **coordonarea activității interne a Guvernului și în scopul aprobării proiectului ordinii de zi a ședințelor Guvernului**, se formează Prezidiul Guvernului din care fac parte Prim-ministrul și viceprim-miniștrii.

Ședința Prezidiului Guvernului se convoacă de Prim-ministru și se consideră **deliberativă dacă la ea participă toți membrii Prezidiului**. În cazul absenței unui viceprim-ministru, acesta va delega pentru participare la ședință cu drepturi depline un alt membru al Guvernului.

Deciziile în cadrul Prezidiului Guvernului se adoptă prin consens”.

În același context, alineatul unul din art. 25 a fost completat cu regula: „Ordinea de zi a ședințelor Guvernului se aprobă de acesta la propunerea Prezidiului Guvernului”.

Considerăm entitatea creată prin Lege drept un instrument de subminare/substituire a sarcinilor Prim-ministrului și a Guvernului în întregime în luarea deciziilor, rămânând la discreția doar a membrilor selecți de a stabili din start care politici sunt prioritare și care pot fi ignorate.

Este relevant și faptul că cumulativ cu funcția de viceprim-miniștrii, demnitarilor-membri ai Prezidiului sunt și miniștri care conduc în limitele competenței domeniile încredințate, fapt care denotă un grad sporit de lobare a deciziilor în favoarea sectorului condus. Or, pe lângă obiectivele ce rezultă din Programul de activitate, care a obținut votul de încredere a Parlamentului, ministerele pot să prezinte și alte inițiative, importanța și rezonanța cărora lăsându-se la aprecierea doar a unor membri ai Guvernului și nu a întregului cabinet de miniștri. O atare stare de lucruri este contrară principiilor democrației, fundamentate pe reprezentarea plenară, participativă și transparentă.

Conform art. 1 alin.(3) din Legea Fundamentală, **Republica Moldova este un stat de drept, democratic**. Democrația fiind concepută ca un regim în care cetățenii deleagă puterea poporului (a suveranului) unor reprezentanți pe care îi aleg chiar din rândurile lor, pentru a se ocupa de treburile publice. Delegarea realizându-se prin acel pact social materializat într-un element important al democrației – Constituția. Acest document valoros reprezintă expresia voinței generale, care definește limitele puterii, politicile fundamentale, stabilește structura, misiunea și puterea Guvernului.

În această ordine de idei, art. 96 alin. (1) din Legea Supremă definește rolul Guvernului de a asigura realizarea politicii interne și externe a statului și de a exercita conducerea generală a administrației publice. Complementar, art. 97 al aceleiași surse statuează structura executivului în următoarea formulă: „Prim-ministru, prim-viceprim-ministru, viceprim-miniștri, miniștri și alți membri stabiliți prin lege organică”. La fel de importante sunt și prevederile art. 101 alin. (1), care stabilește că **„Prim-ministrul conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia, respectând atribuțiile ce le revin”**.

Respectiv, **Constituția nu reglementează statutul unui organ auxiliar, care să coordoneze activitatea Guvernului, adoptând decizii opozabile pentru**

întreg cabinetul de miniștri. Or, potrivit art. 102 din Constituție, Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții. Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor. Ordonanțele se emit în condițiile articolului 106², iar **dispozițiile se emit de Prim-ministru pentru organizarea activității interne a Guvernului.**

Pornind de la concepția formală a statului de drept, care impune principiul ierarhiei normelor, dreptul se prezintă ca un edificiu format din niveluri supraordonate și subordonate. O normă nu este valabilă decât dacă ea satisface dimensiunile unei norme superioare. Astfel, toate normele își găsesc fundamentul în alte norme superioare. Norma juridică subordonată este o extindere a normei juridice superioare. Dacă se face abstracție de la legile constituționale (acte legislative de revizuire a Constituției, care fac corp întreg cu Legea Fundamentală după adoptare de către Înalțul For Legislativ), toate celelalte acte juridice sunt rezultatul aplicării unei norme superioare.

În acest sens este relevant art. 2 alin.(1) din Constituție, care consacră apartenența suveranității naționale poporului Republicii Moldova. Conform rigorilor prestabilite, suveranitate se exercită de popor prin organele sale reprezentative, **în formele stabilite de Constituție.** Respectiv, prevederile art. 26 din Legea cu privire la Guvern, precum și cele complementare din art. 25 și 27 a aceleiași legi, **nu au fundament în cadrul constituțional.**

Mai mult, **aceste articole conțin reglementări contrare spiritului democratic de adoptare a deciziilor,** conform cărora hotărârile Guvernului se adoptă cu votul majorității membrilor Guvernului prezenți la ședință, în timp ce ordonanțele pot fi adoptate cu votul majorității membrilor Guvernului. Astfel, se impune reiterarea prevederilor art. 26 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990, potrivit căruia examinarea de către membrii Guvernului a chestiunilor incluse în ordinea de zi este condiționată de decizia unui număr limitat de persoane - membri ai Prezidiului Guvernului.

Generalizând cele invocate, Prezidiul Guvernului poate fi calificat drept o structură neconstituțională, nedemocrată, birocratică, care creează blocaje și tergiversează procesul decizional al întregului Executiv. De asemenea, procedura respectivă s-a dovedit a fi una inutilă și chiar contrară prevederilor legale care oferă membrilor Guvernului dreptul de a înainta propuneri privind examinarea în cadrul ședinței de Guvern a diferitor chestiuni ce țin de competența autorității executive.

Reieșind din cele menționate și în conformitate cu:

articolele: 1 alin. (1), art. 2 alin. (1), art. 96 alin. (1), art. 97, art. 101 alin. (1), art. 102 alin.(1), (2), (3) și (5), 134 și 135 din Constituția Republicii Moldova;

articolele: 4 alin. (1) lit. a) și 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională;

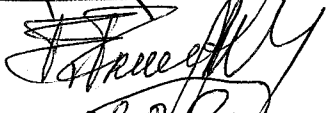

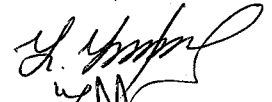

articolele: 4 alin. (1) lit. a) și 38 alin.(1) lit. g) din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale,

SOLICIT:

Exercitarea controlului constituționalității și declararea neconstituțională a art. 26 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, cu modificările și completările ulterioare.

Cu respect,

Deputații în Parlament

T. Deliu
V. Streleț
E. Trencose
M. Nășel
L. Zaporozjan
M. Albeanu
M. Băliniuc
Cobzac